

ARKEOLOGISK UTREDNING
INOM OMRÅDET

KLOSTER

Alvesta stadsäga 1167
Aringsås socken
Alvesta kommun
Kronobergs län

Åsa Jönsson
Smålands museum
Rapport 2005:9

ARKEOLOGISK UTREDNING
INOM OMRÅDET

KLOSTER

Alvesta stadsäga 1167
Aringsås socken
Alvesta kommun
Kronobergs län

Åsa Jönsson
Smålands museum
Rapport 2005:9

© 2005 SMÅLANDS MUSEUM
VÄXJÖ 2005
ISSN1403-2902
PRODUKTION OCH DISTRIBUTION:
Smålands museum, Box 102, 351 04 Växjö
ALLMÄNT KARTMATERIAL: Medgivande 507-98-29
TRYCKT HOS: Arkitektkopia Växjö

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING

INLEDNING

	s. 1
Naturgeografiska förutsättningar i regionen	s. 2
Fornlämningssituation	s. 2
Syfte och metod	s. 2

UTREDNINGSOMRÅDET

Topografi och områdeshistorik	s. 3
-------------------------------	------

RESULTAT AV UTREDNINGEN

Schaktbeskrivning	s. 4
<i>Finrensade ytor</i>	s. 5
Anläggningar	s. 6
Fynd	s. 6
<i>Metod för fyndregistreringen</i>	s. 6
<i>Tolkning av stenmaterialet</i>	s. 7
<i>Relativ datering av stenmaterialet</i>	s. 8
Sentida störningar i området	s. 9

RESULTAT OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA DATA

LITTERATUR

BILAGA A

SAMMANFATTNING

Smålands museum har genomfört en arkeologisk utredning i det så kallade Klosterområdet. Detta ligger inom Alvesta stadsäga 1167 i Aringsås socken, Alvesta kommun. Platsen ligger strandnära på västra sidan av sjön Salen. Denna är förbunden med Åsnen och är således en del av Mörrumsåns stora vattensystem. Den frivilliga utredningen föranleddes av att bostadsföretaget Allbohus, som även bekostat utredningen, planerar att bygga bostäder på platsen som tidigare hyste Klosters röstskola.

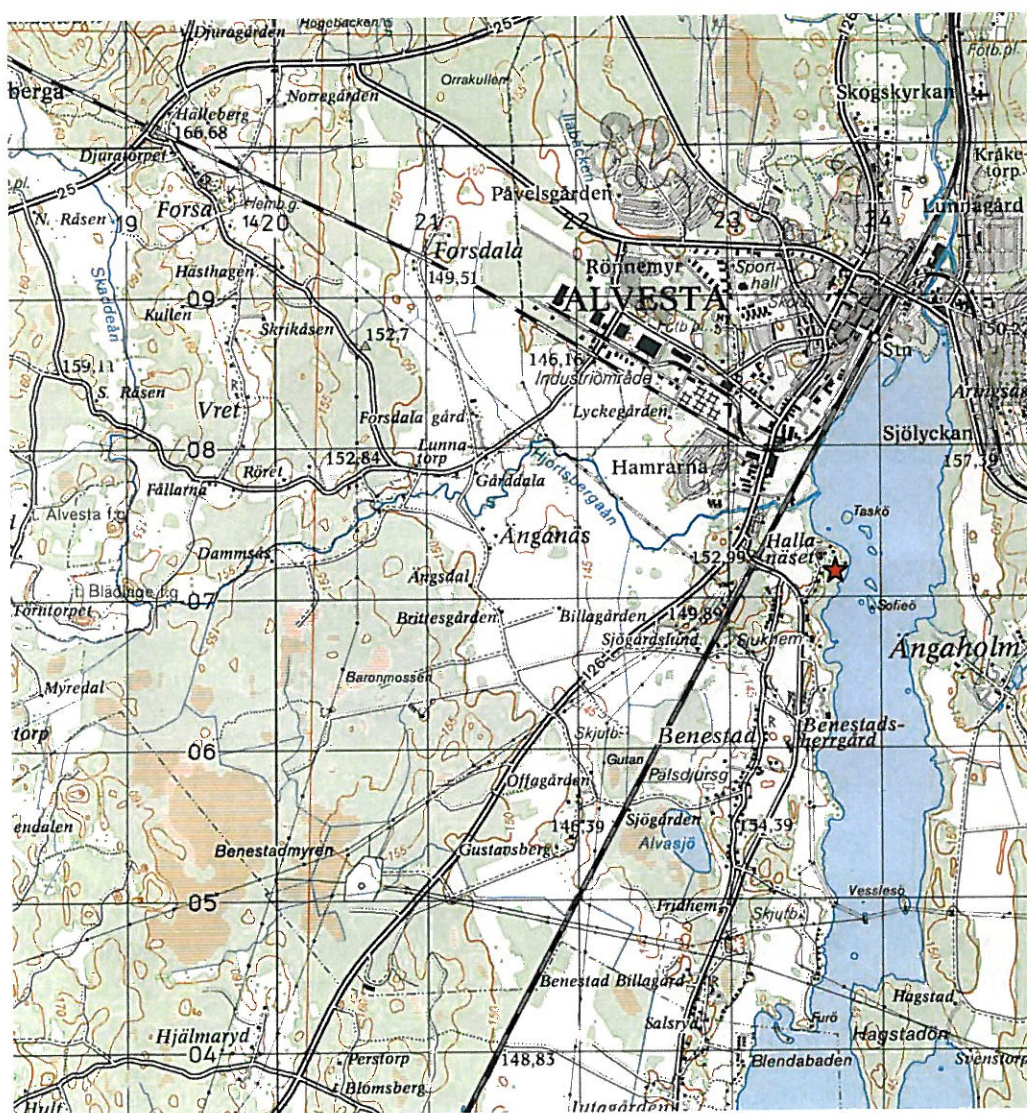
Utredningen genomfördes som en sökschaktsgrävning. Alla schakten rensades för hand med hacka. Beroende på markomständigheter undersöktes också delar av schakten med skårslev eller genom grävning av halvmeterutor.

Det totala planområdet omfattar ca 55 000 m², men utredningen koncentrerades till ett möjligt boplatssläge i sydöst. Här påträffades typiska boplatsslämningar i form av härdar, kokgropar och stolphål. Det framkom även skörbränd sten i alla schakt, samt fynd av slagen och i vissa fall slipad flinta. Fyndens datering antyder att boplatsten kan ha använts under både äldre och yngre stenålder. Fyndfrekvensen är hög både ur ett regionalt boplatsperspektiv och ur ett utredningsperspektiv.

Om det blir aktuellt med exploatering av området, kommer utredningsresultatet att ligga till grund för Länsstyrelsens vidare hantering av ärendet. Smålands museum föreslår dock att en förundersökning skall göras på platsen. Museet ser också gärna att de kvarvarande strukturerna från röstskolans tid bevaras inom en eventuell framtida bebyggelse.

INLEDNING

Smålands museum har genomfört en arkeologisk utredning inom det så kallade Klosterområdet, som är en del av stadsäga 1167 i Alvesta kommun. Utredningsområdet är beläget på ett näs, ca 1,5 km söder om Alvesta och intill sjön Salens västra strand (fig. 1). Anledning till utredningen är att bostadsföretaget Allbohus, som beställt och bekostat utredningen, planerar att uppföra bostäder inom området. Det arkeologiska fältarbetet utfördes, beroende på väderförhållandena, mellan den 18/11 och den 1/12 2004. Projektledare för arbetet var antikvarie Alexandra Nylén. För rapportarbetet svarade antikvarie Åsa Jönsson, som också deltog i fältarbetet tillsammans med antikvarie Johan Åstrand.

Figur 1 visar ett utsnitt ur den topografiska kartan 5E SV. Skala 1:50 000. Utredningsplatsen markeras med en stjärna.

Naturgeografiska förutsättningar i regionen

Alvesta ligger i gränsområdet mellan det sydvästsvenska gnejsområdet och den sydöstsvenska berggrundsprovinsen med graniter och porfyrier. Gränsen markeras av en överskjutningszon, som kännetecknas av ställvis kraftig förkrossning och förskiffring av berggrunden (Willstedt m. fl. 1989).

Jordarten i regionen domineras av morän och det finns dödisområden som är ovanligt rik- och storblockiga. I moränområdena finns det för länet så karaktäristiska småsakliga jord- och skogsbrukslandskapet, men också områden med finkorniga, vattenavsatta jordarter. I dessa områden har det funnits grund för ett mer vidsträckt jordbrukslandskap. Längs sjön Salens västra sida löper en lång ås i nord-sydlig riktning.

Sjöarna Salen och Fiolen är förbundna med Åsnen och är således en del av Mörrumsåns stora sjösystem. Salen sänktes under 1930-talet med ca 1,1 m, vilket hade stor inverkan på den omgivande produktionsmarken (*Sänkta och utdikade sjöar i Kronobergs län*). Längs strandzonen i plan- och utredningsområdet syns höga strandbrinkar som tillkom i samband med ovan nämnda sjösänkning.

Fornlämningssituation

De centrala delarna av Alvesta kommun är en del av Värends centralbygd och fornlämningarna representerar en bebyggelsekontinuitet från stenålder till idag. Några kända fornlämningar fanns inte inom utredningsområdet, men strax söder om finns ett gravfält (RAÄ 16) från yngre järnålder, 500 till 1050 e. Kr. (se fig. 2). Kr. RAÄ 16 består av tre högar och nio stensättningar. Gravfältet ligger på en nord-sydligt löpande åsrygg, ett läge som sannolikt styrkt grav- och boplatslokalisering under större delen av förhistorien. Söder och väster om utredningsområdet finns ytterligare gravar och andra fornlämningar från brons- och järnåldern (RAÄ 15, 19, 20, 88, och 89). Dessa utgörs av stensättningar, högar, resta stenar, ett röse och en treudd. Fornlämningssituationen antydde att det kunde finnas under mark dolda fornlämningar i området, framförallt boplatslämningar. Det strandnära läget har vid tidigare tillfällen visat sig typiskt för framförallt stenåldersboplatser.

Syfte och metod

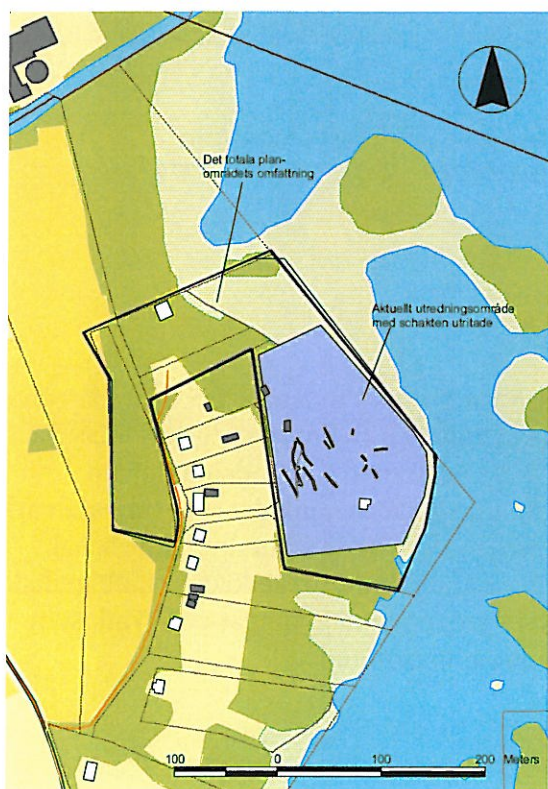
Utredningens syfte var att klargöra om det fanns under mark dolda fornlämningar inom det aktuella området. Syftet med en utredning är dock inte att samtidigt undersöka den eventuella fornlämningen. Resultatet kommer att ligga till grund för Länsstyrelsens hantering av ärendet, om en exploatering av området blir aktuell. Utredningen innebar att sökschakt togs upp inom området, för att klargöra om fynd och/eller anläggningar fanns bevarade under mark. Vid arbetet används en grävmaskin. Alla schakten rensades för hand med hacka. I de delar av schakten som var påverkade av sentida odling var den ursprungliga marknivån inte längre synlig. För att söka efter en fynd- och anläggningsförande nivå i dessa delar grävdes 0,5 x 0,5 m stora rutor med skårslev. I de delar av schakten som var opåverkade av odling var den ursprungliga marknivån synlig, varför handrensning med skårslev var fullt tillräcklig. Inmätning av schakt, anläggningar och fynd skedde med totalstation av mättekniker från Alvesta kommun.

UTREDNINGSSOMRÅDET

I samband med utredningen gjorde Smålands museum begränsade arkivstudier, samt en besiktning av platsen. Det resulterade i att det faktiska utredningsområdet kunde inskränks till ca 20 000 m², av de 55 000 m² som det totala planområdet omfattade (Fig. 2). Anledningen var dels att en stor del av planområdet inte är lämpligt ur boplatssynpunkt, dels att anläggandet av Klosters röstskola vid 1900-talets början, omformade landskapet i hög grad. Bland annat genom kraftiga terrasseringsar. Ytterligare en del av planområdet bör före sjösänkningen ha varit så vattensjukt, att förhistorisk bebyggelse inte ansågs trolig. Inom planområdets östra del fanns dock ett ur boplatssynpunkt lämpligt område, som var förhållandevis opåverkat. Det strandnära läget och fornlämningsbilden i närområdet gjorde sammantaget att den platsen ansågs vara ett bra boplatsläge.

Topografi och områdeshistorik

Topografin runt utredningsområdet är förhållandevis kuperad och kännetecknas av en nord-sydligt löpande åsrygg. Öster om denna sluttar terrängen ned mot utredningsområdet och sjön Salen (fig. 2). Längs hela strandremsan finns branta strandhak, som bildats till följd av sjösänkningen. Utredningsområdet är beläget på ett näs som sluttar svagt åt söder. Idag har platsen till följd av sjösänkningen snarast karaktären av en mindre platå, som i strandkanten begränsas av en markant höjd där berget delvis går i dagen. Platån ligger på en nivå av ca 145 m över havet och höjden når upp till ca 149 m över havet. Delar av området har odlats i sen tid.

Figur 2 visar planområdets och utredningsområdets utsträckning i förhållande till varandra.

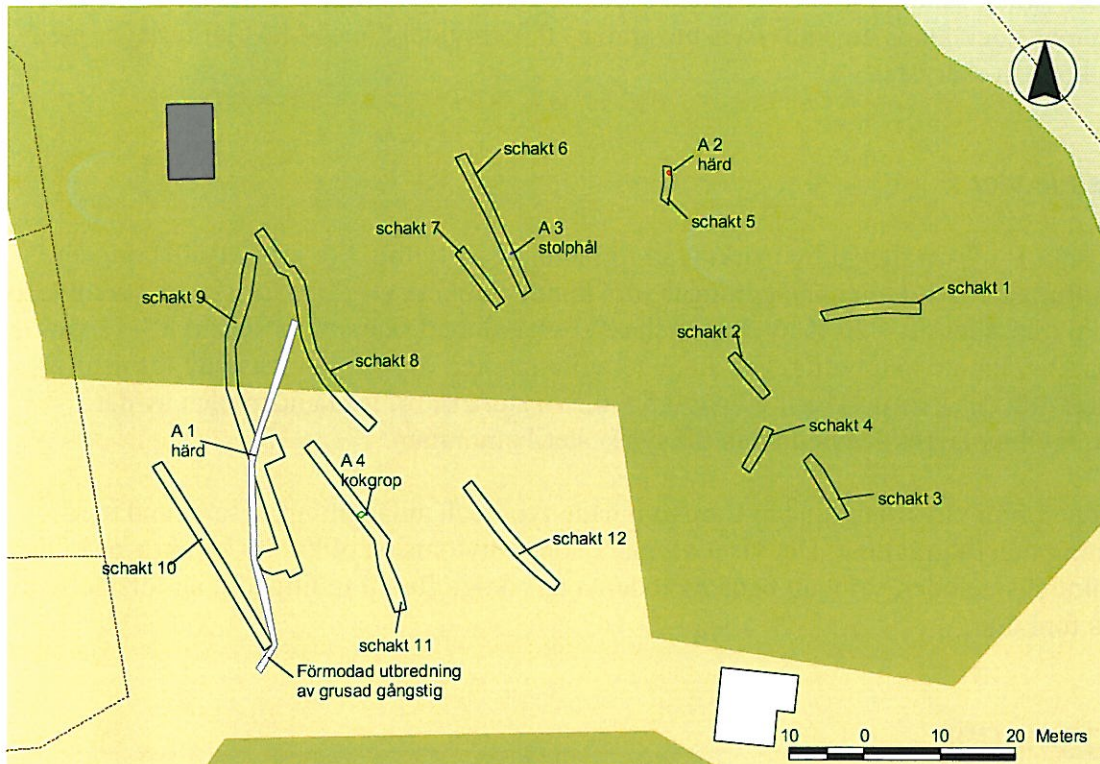
Under början av 1900-talet fungerade delar av planområdet som Klosters röstskola, vars nationalromantiska huvudbyggnad idag är nedbrunnen (se fig. 3). Ett antal mindre byggnader från röstskolans tid är bevarade och ligger i en tidigare parkliknande omgivning med högstammiga träd. Dessa bebyggelsestrukturer kan skapa en unik karaktär till en eventuell framtida ny bebyggelse.

Figur 3 visar ett vykort av Klosters röstskola från år 1941. Bilden visar den nationalromantiska huvudbyggnaden, som senare brändes ned. Utredningsområdets norra del börjar vid fotots högra kant.

RESULTAT AV UTREDNINGEN

Totalt upptogs 12 schakt inom området (fig. 4). Dessa var 5 till 43 m långa, 1,5 m breda och omfattade ca 550 m². Schaktens storlek styrdes mycket utav den befintliga vegetationen. På den öppna platån blev därför schakten längre än på den trädbevuxna, strandnära höjden. Schakten grävdes till ett djup mellan 0,15 och 0,45 m. I de delar av området som tidigare varit odlad (se det ljusa området på fig. 4) var matjorden mellan 0,25 till 0,45 m djup. I de schakt som inte berörts av odling var förnan och det mer eller mindre kulturpåverkade, sandblandade lagret endast mellan 0,15 till 0,25 m djupt. I schakten framkom anläggningar och fynd, som tyder på att det funnits en förhistorisk boplats inom utredningsområdet.

Figur 4 visar utredningsområdet med anläggningarnas och schaktens lägen i förhållande till varandra och de omgivande husen.

Schaktbeskrivning

Schakt 1 - 4 låg i sluttningen ned mot Salen i utredningsområdets östra del (fig.4). De två östligaste schakten anslöt tydligt till det gamla strandhaket. Under ett ca 0,05 m tjockt lager av förna fanns ett humöst, sandigt lager med inblandning av kol, skärvsten och skörbränd sten. Det var ca 0,10 m tjockt och övergick gradvis i sandig morän.

Schakt 5 var ett mindre schakt som låg på toppen av höjdpartiet intill sjön. Under ett lager av förna framkom ett intill 0,10 m tjockt lager av humös lövskogsmylla som övergick i sandig, stenig morän.

Schakt 6 och 7 togs upp strax väster om höjdpartiet och norr om schakt 6 fanns en kraftigt stupande strandbrink. Marken utgjordes av ett 0,15 m tjockt lager av sandig, stenfri, lövskogsmylla. Där under framkom sandig morän, som i sin övre del innehöll kol.

Schakt 8 - 12 låg i en flack sydsluttning av områdets västra del. Norra delen av området var blockig och hade inte plöjts, medan de södra delarna låg inom tydliga åkerhak. I de delarna av schakten som låg utanför åkerhaket fanns ett brunt mylligt lager som var intill 0,25 m djupt. Där under fanns ett ca 0,10 m tjockt, kulturpåverkat lager av sandig morän med kol och spridd skärvsten. I de delarna av schakten som plöjts var matjordslagret mellan 0,25 – 0,45 m tjockt.

Där under vidtog sandig morän, som med blotta ögat inte såg kulturpåverkat ut. I schakt 9, 10 och 11 fanns dock fanns ett ställvisvis bevarat, ca 0,05 m tjockt, men blekt kulturlager med enstaka kol och skärvsten.

Finrensade ytor

Inom schakt 1 – 7 var den äldre marknivån förhållandevis tydlig. För att fastställa om det fanns kulturlager, fynd eller anläggningar som kunde indikera ett förhistoriskt användande av platsen, finrensades 50 – 20 % av dessa schakt för hand med skärslev. I schakt 8 – 12 var den äldre marknivån inte lika tydlig. För att avgöra om marken där var påverkad av förhistoriska aktiviteter grävdes i varje schakt ett par 0,5 x 0,5 m stora rutor, från underdelen av det humösa, mylliga lagret och ned i den till synes sterila moränen.

Till skillnad från vid schaktningen framkom både fynd och anläggningar i samband med finrensning och rutgrävning. Det visar att mark som utnyttjats på olika sätt kan kräva skilda undersökningsmetoder, samt att båda metoderna är viktiga för att möjliggöra en förståelse av platsens funktion.

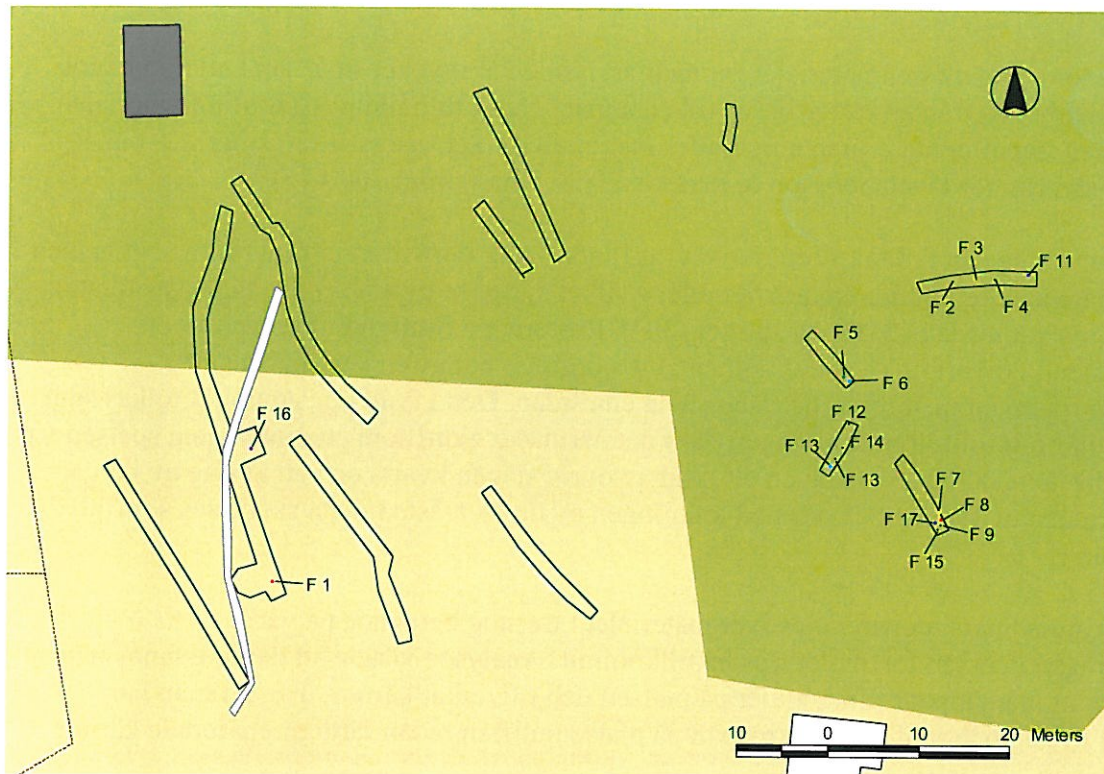
Anläggningar

Totalt framkom fyra anläggningar. Ingen av dem undersöktes till mer än 25 %, men utifrån deras utseende i plan och kvartsprofil framstod A1 och A2 som härdar, A3 som ett stolphål och A4 som en kokgrop (Fig. 4). Härdarna var 0,8 x 0,6 respektive 0,6 x 0,4 m stora och hade en brunsvart fyllning med sot, kol och skärvsten. Speciellt A2 hade en tät skärvstenspackning. Stolphålet (A3) var 0,25 x 0,20 m stort, stenskott och minst 0,25 m djupt. Kokgropen gick inte att urskilja i plan, utan upptäcktes vid rutgrävning. Under den ljusa fyllningen i kokgropens övre del, på ett djup av minst 0,4 m, fanns ett kompakt lager av skärvsten. Kokgropen fortsatte till ett djup av minst 0,55 m under schaktnivå. Gropen hade i sin nedre del en diameter av ca 0,8 m.

Anläggningarna representerar ett spektrum av anläggningstyper som ofta förekommer på förhistoriska boplatser.

Fynd

Fyndmaterialet som framkom utgjordes av totalt 19 fynd, med en sammanlagd vikt av 29 g. (fig. 5). Det dominerande stenmaterialet var flinta, men det framkom även ett fynd av slagen kvartsit och ett av slagen bergart. Ca 75% av flintan var sydkandinavisk och 25% så kallad kristianstadflinta. Enstaka definierbara redskap framkom, liksom fynd av redskapsdelar som visade att det ursprungliga föremålet omarbetats till något annat. Ur ett regionalt boplatser- och utredningsperspektiv är fyndfrekvensen hög.

Figur 5 visar schakten och fyndens placering. De fynd som har samma färgmarkering har antagligen slagits från samma kärna. Det ljusa skrafferade fältet visar den ungefärliga utsträckningen av den grusväg som framkom vid schaktningen.

Metod för fyndregistreringen

Som bas för registreringen av fyndmaterialet användes det nomenklatur- och registreringsschema som utarbetats av Malmö Kulturmiljö (Högberg m. fl. 2000). Schemat är anpassat för sydvästskånskt flintmaterial, men har utökats något här för att bättre passa småländska förhållanden. Bland annat har sakordet kort mikrospånfragment lagts till, eftersom flintmaterialet i Kronobergs län många gånger är mycket fragmenterat (Jönsson & Persson 2003). Fyndtypen är bedömd på samma grund som mikrospån, men har ett längd/breddförhållande som är mindre än 2:1 istället för större än 2:1.

För att förstå de processer som skapat flintmaterialet på platsen, infördes tre steg vid registreringen.

- ✓ Stora avslag (>25 mm) med cortex, samt ryggade spån registreras som steg 1. Dessa fyndtyper uppkommer i samband med tillverkningen av en flintkärna, som man senare kan slå avslag och spån från.
- ✓ Spån, mikrospån eller fragment av dessa, korta spån- och korta mikrospånfragment, spån med gångjärnsbrott, avslag, samt kärnor, sidofragment och plattformsavslag utan övrig åverkan har registrerats som steg 2. De antogs vara direkt knutna till spån-, mikrospåns- och avslagsproduktion.
- ✓ Fynd med retuscher har registrerats som steg 3 eftersom de troligen har brukats och därmed snarare knyter an till deponerings- eller avfallsplatsen, än till tillverkningsplatsen.

Tolkning av stenmaterialet

Vid en genomgång av stenmaterialet framgår att fynden är mycket små, samt att de i några fall har omarbetats från en föremålstyp till en annan. Detta förhållningssätt till råmaterialet visar att den importerade flintan utnyttjades maximalt, vilket snarast är att betrakta som ett regionalt särdrag för länet (Jönsson & Persson 2003, Knarrström 2000:25).

Den största kategorin fynd utgjordes av övrig flinta (6 st), det vill säga flinta som slagits men där man inte kan definiera närmare hur eller i vilket syfte (se bilaga A). De två näst största kategorierna var avslag (5 st) och splitter (3 st). Resterande flintfynd utgjordes av ett spånfragment, ett kort mikrospånfragment, ett sidofragment av en kärna, samt ett mikrospånfragment med retuscher längs hela ena sidan. Detta fynd bör sannolikt tolkas som en triangulär mikrolit. Retuscheringen var i det närmaste gjord som ett inhak, men spetsen var tyvärr avbruten. Det framkom även ett fynd av övrig slagen kvarts och ett avslag av bergart. Registreringen av fynden och därmed tolkningen av dessa måste i detta skede ses som preliminär.

Som tidigare nämnts registrerades fyndmaterialet i tre steg beroende på var i tillverkningsprocessen föremålet tros ha tillkommit. Analysen visade att det inte fanns några tecken på att man öppnat flintnoder på platsen och tillverkat kärnor, utan att man har tillverkat avslag och möjligen mikrospån på platsen utifrån redan färdigpreparerade kärnor (fig. 6).

Fnr	Sakord	Steg 1	Steg 2	Steg 3
11	Sidofragment av kärna		x	
7	Avslag		x	
8	Avslag		x	
9	Kort mikrospånfragment		x	
10	Avslag		x	
19	Avslag		x	
5	Spånfragment			x
16	Triangelmikrolit			x
1	Avslag			x

Figur 6 visar en tabell över vilka steg i olika tillverkningsprocesser som finns representerade på utredningsplatsen

Två av fynden visar att man har omarbetat äldre, kanske uttjänta föremål, för att tillverka nya. Fynd nummer 5 är ett spånfragment på vars ena positiva yta det finns ett slipat område med retuscher. Även fynd nummer 1 är ett omarbetat föremål. Avslaget har en bruksretusch på ena sidan, vilket visar att föremålet verkligen har använts. Föremålets positiva sida har två fina slipytor som går i ca 95° vinkel mot varandra. På den större av ytorna syns en mjuk skålning, vilket möjligen tyder på att avslaget har gjorts från en håleggad yxa.

Registreringen av flintmaterialet visade att det fanns både sydiskandinavisk flinta och kristianstadflinta representerad inom utredningsområdet. Knut Kjellmark har delat in stenåldersboplatserna i Kronobergs län i en östlig och en västlig del, gällande förekomsten respektive frånvaron av kristianstadflinta. Längs de östra åsystemen Ronnebyån, Mörrumsån med flera, fann han både sydiskandinavisk flinta och kristianstadflinta. I väster fanns enbart den renare sydiskandinaviska flintan (Hansson 1999:19). Materialsammansättningen inom

utredningsområdet stämmer således med Kjellmarks tolkning. Möjligen kan flintmaterialet antyda vilka kontaktvägar som var de viktigaste eller mest stabila vid den aktuella tiden.

Vid registreringen gjordes också en enkel färganalys av flintmaterialet, med syftet att utreda det minsta antal kärnor som flintmaterialet slagits från. Analysen visade att flintorna kan ha härrört från minst 6 olika kärnor (fig. 5). Fynd nummer 1 och 8 var slagna ur en ljusgrå sydiskandinavisk flinta med en gulaktig patinering. Fynd nummer 11 och 17 var slagna ur en grå sydiskandinavisk flinta av medelgrov typ. Fynd nummer 3 och 7 var av en svart kristiansatd flinta med vita prickar och fynd nummer 16 av en brunpatinerad kristianstadflinta. Det är omöjligt att säga om fyndet har patinerats på platsen eller härrör från en annan kärna. Fynd nummer 5 utgjordes av en ljusgrå mycket finkornig sydiskandinavisk flinta och fynd nummer 6 och 10 var av en ljusbrungrå finkornig sydiskandinavisk flinta.

Analysen visade att fynden som slagits från samma kärna inte låg i direkt anslutning till varandra och att förhållandevis många kärnor har använts. Fyndspridningen visar i detta läge snarare en bild av hur fynden använts/deponerats/slängts, än en bild av slagplatser.

Relativ datering av stenmaterialet

Om man utifrån det begränsade utredningsresultatet vill göra en bedömning av fyndens ålder, blir dateringen naturligtvis osäker. Förekomsten av en trolig triangelmikrolit och ett kort mikrosånfragment antyder att platsen har använts under mesolitikum. Avslag som liknar mikrosån kan dock bildas vid annan typ av föremålstillverkning och därför måste förekomsten av det korta mikrosånfragmentet (bilaga A) ses som relativt osäker. Det mikrosånfragment som är retuscherat som en triangelmikrolit, kan dock dateras relativt mellan 7500 och 6500 f. Kr, vilket innebär andra halvan av tidigmesolitikum. I Odensjö socken (RAÄ 123), Hamneda socken (RAÄ 67) och Markaryd socken (RAÄ 71) finns helt eller delvis undersökta och relativt samtida boplatser, som är intressanta referenser till utredningsmaterialet (Jönsson & Persson 2003, Knarrström 2000, samt Persson, under arbete).

Två av fynden som omarbetats till nya föremål hade slipade ytor, vilket tyder på en neolitisk datering. Avslaget som tillverkats med en håleggad yxa som kärnämne kan inte dateras i sig, men håleggade yxor är en föremålstyp som brukar kopplas till stridsyxekultur, vilken generellt dateras mellan 2800 och 2300 f. Kr. Det framkom inga fynd som tyder på en yngre, förhistorisk eller historisk användning av flintmaterialet.

Sentida störningar i området

Utredningsområdet är relativt förskonat för sentida störningar. Odling har dock förekommit i sen tid. Vid schaktningen påträffades också resterna av en grusad stig som gått genom området (Fig. 4 och 5). Grusningens botten låg intill 0,05 m ned i undergrunden. I övrigt är utredningsområdet förhållandevis opåverkat. Bebyggelsen som hört till röstskolan har endast påverkat denna del av området i liten omfattning.

RESULTAT OCH FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

Det sammantagna resultatet är att det finns en förhistorisk boplats inom utredningsområdet. Antalet fynd är förvisso inte stort ur statistiskt hänseende, men för att vara fynd från en utredning i Kronobergs län, är fyndantalet stort. Detta visar att det kan finnas en väl bevarad boplats inom utredningsområdet. Den relativa dateringen av fyndmaterialet antyder att det fanns bebyggelse vid minst ett tillfälle under tidigmesolitikum och ett tillfälle under mellaneneolitikum. Även anläggningarna ger intryck av att vara välbevarade. Det är dock inte klarlagt om några av fynden och anläggningarna är samtida eller om anläggningarna representerar en helt annan kronologisk fas.

Utredningens syfte var att klargöra om det fanns under mark dolda fornlämningar inom det aktuella området och det syftet har uppnåtts. Boplatsens avgränsning, fynd- och anläggningsfrekvensen, samt den absoluta dateringen är dock inte klarlagt. För att utreda dessa frågor måste fornlämningen förundersökas. Boplatsen förefaller utifrån utredningsresultaten vara välbevarad och av vetenskapligt intresse. Antalet undersökta stenåldersboplatser i länet är fortfarande litet. Om en exploatering av Klosterområdet blir aktuell, bör Länsstyrelsen kontaktas. Länsstyrelsen skall enligt Kulturmiljölagen bedöma huruvida ytterligare arkeologiska undersökningar är motiverade. Smålands museum anser dock att en förundersökning är väl motiverad om platsen exploateras.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA DATA

Alvesta kommuns dnr:	110-00393-04
Smålands museums dnr:	150-2004-00005
Landskap:	Småland
Län:	Kronoberg
Kommun:	Alvesta
Socken:	Aringsås
Fastighet:	Stadsäga 1167
Topografiska kartan:	5E SV
Ekonomiska katan:	5E 1e Alvesta
Koordinater:	X 6307,02 Y 1423,07
Typ av undersökning:	Arkeologisk utredning
Typ av exploatering:	Eventuell bostadsbyggnation
Uppdragsgivare:	Alvesta kommun
Ansvarig institution:	Smålands museum
Fältarbete:	18/11 till 1/12 2004
Personal:	Antikvarie Johan Åstrand, Alexandra Nylén och Åsa Jönsson.
Koordinatsystem:	RT90 2,5g V reg. 6.

LITTERATUR

- Hansson, M. 1999. Från renjägare till viking. En arkeologisk historia om södra Småland. I: Johansson, L. (red) Landen kring sjöarna. En historia om Kronobergs län i ett mångtusenårigt perspektiv. *Kronobergsboken 1999-2000. I Varend och Sunnerbo 1999:5*. Växjö, 2000.
- Högberg, A., Mardell, L., Rudebeck, E., Sarnäs, P., Sheker, L. och Ödman, C. 2000. *Nomenklatur och sorteringsschema för flintregistrering. Utarbetad inom ramen för projektet Öresundsförbindelsen*. Malmö Kulturmiljö. Malmö
- Jönsson, Å. & Persson, C. 2003. Särskild arkeologisk undersökning. Odensjö, RAÄ 123, Odensjö socken, Ljungby kommun, Kronobergs län, Småland. *Smålands museums rapport 2003:48*.
- Knarrström, B. 2000. Tidigmesolitisk bosättning i sydvästra Småland. En komparativ studie över stenteknologi och regionala bosättningsmönster med utgångspunkt i en boplats vid Hamneda. I: Lagerås, P. (red) *Arkeologi och paleoekologi i sydvästra Småland. Tio artiklar från Hamnedaprojektet*. Riksantikvareämbetet Skrifter No 34 och Smålands museum. Lund.
- Persson, C. under arbete. RAÄ 71, Lassebacken, Markaryd socken och kommun. Kronobergs län, Småland.
- Sänkta och utdikade sjöar i Kronobergs län*. Utgiven av Länsstyrelsen i Kronobergs län.
- Willstedt, R., Fiskesjö, A-L. & Sundlöf, S. 1989. *Kronobergs natur. Naturvårdsprogram för Kronobergs län*. Utg. av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

BILAGA A, FYNDLISTA

F nr	Sakord	Material	Placering	Vikt/g	L / mm	Br / mm	Status	Formelement
1	Avslag	Syds kand.flinta	schakt 9	3,5	28	20		Bruksretusch
2		utgår	schakt 1					
3	Övrig flinta	Kristianstadflinta	schakt 1	2,2	19	16		
4	Övrig flinta	Syds kand.flinta	schakt 1	0,5	13	12		
5	Spånfragment	Syds kand.flinta	schakt 2	1,9	30	19	Medial	Retusch
6	Splitter	Syds kand.flinta	schakt 2	0,1	8	5		
7	Avslag	Kristianstadflinta	schakt 3	0,9	20	10	Distal	
8	Avslag	Syds kand.flinta	schakt 3	0,6	22	11	Distal	
9	Kort mikrospånfragment	Syds kand.flinta	schakt 3	>0,1	7	4	Proximal	
10	Avslag	Syds kand.flinta	schakt 4	0,2	23	17		
11	Sidofragment av kärna	Syds kand.flinta	schakt 1	8,1	33	20	Proximal	
12	Splitter	Syds kand.flinta	schakt 4	0,1	9	6		
13	Övrigt slagen kvarts	Kvartsit	schakt 4	7,8	39	25		
14	Övrig flinta	Syds kand.flinta	schakt 4	0,3	21	13		
15	Övrig flinta	Syds kand.flinta	schakt 3	0,8	16	9		
16	Mikrolit	Kristianstadflinta	schakt 9	0,4	22	5	Medial	Retusch
17	Övrig flinta	Syds kand.flinta	schakt 3	0,5	15	11		
18	Övrig flinta	Syds kand.flinta	schakt 1	0,3	13	6	Proximal	
19	Avslag	Bergart	schakt 4	0,7	16	15		
20	Splitter	Syds kand.flinta	schakt 3	>0,1	9	6		

Fnr	Övrigt	Slipad	Bränd	Defekt >50%	Fragm <50%	Cortex
1	Slipn. på 2 ytor, varav en lätt skålad. Ev. avslag från håleggad yxa	X				
2						
3	Den frostsprängda ytan finns där slagbulan kan ha funnits					
4			X			
5	Spånet slaget fr. ett slipat o retuscherat föremål. Även bruksretuscher	X			X	
6						X
7	Möjl. Kärnfragment. Flera små ytor på poistivsidan				X	
8	Antydning till gångjärnsbrott. Otydlig slagbula				X	
9	Vitpatinerad eller möjl. lätt eldpåverkad		X		X	
10	Närmast vingformad, då plattformen spruckit bort					X
11	Ena halvan av sidofragm. till oregelb. slagen kärna. Plattf. urgröpt!					
12			X			
13	Saknar plattform, men har flera vassa kanter					
14	I dumpmassorna. Hårt bränd		X			
15			X			
16	Möjl triangelmikrolit. Spetsen bruten, antudan till inhak. Brun patinering.			X		
17	I dumpmassorna		X			
18			X			
19	Oklar bergartstyp					
20			X			

F nr	Patinerad	Retusch	Flerfaldigt bearbetad
1	X	X	X
2			
3			
4	X		
5		X	X
6			
7			
8			
9	X		
10			
11			
12	X		
13			
14	X		
15	X		
16	X	X	
17			
18	X		
19			
20	X		